ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 01.02.1991 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

47

ZÁKON

z 30. januára 1991,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 včítane nadpisu znie:

„§ 1
Účel zákona

(1) Účelom zákona je zrušiť odsudzujúce súdne rozhodnutia za činy, ktoré v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske politické práva a slobody zaručené ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách zákon označoval za trestné, umožniť rýchle preskúmanie prípadov osôb takto protiprávne odsúdených v dôsledku porušovania zákonnosti na úseku trestného konania, odstrániť neprimerané tvrdosti v používaní represie, zabezpečiť neprávom odsúdeným osobám spoločenskú rehabilitáciu a primerané hmotné odškodnenie a umožniť zo zistených nezákonností vyvodiť dôsledky proti osobám, ktoré platné zákony vedome alebo hrubo porušovali.

(2) Činy, ktoré smerovali k uplatneniu práv a slobôd občanov zaručených ústavou a vyhlásených vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv a v nadväzujúcich medzinárodných paktoch o občianskych a politických právach, boli česko-slovenskými trestnými zákonmi vyhlásené za trestné v rozpore s medzinárodným právom a medzinárodnému právu odporovalo aj ich trestné stíhanie a trestanie.“.

2. § 2 ods. 1 sa dopĺňa písmenami g) a h), ktoré znejú:

„g) podľa § 153, 155, 156 a 157 zákonného článku V trestného zákona o zločinoch a prečinoch z roku 1878, pre zločiny vzbury spáchanej vo vzťahu k ochrane náboženskej slobody;

h) podľa § 2 a 4 zákonného článku XL z roku 1914 o trestnej ochrane úradov, pre trestné činy zhŕknutia spáchané vo vzťahu k ochrane náboženskej slobody,“.

3. § 2 ods. 2 znie:

„(2) Rozhodnutie o tom, či a do akej miery je odsúdený zúčastnený na rehabilitácii, urobí súd aj bez návrhu. Ak sa vzťahuje rehabilitácia podľa odseku 1 len na niektorý z trestných činov, za ktorý bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, určí súd podľa vzájomného pomeru závažnosti primeraný trest za trestné činy rehabilitáciou nedotknuté alebo od určenia primeraného trestu upustí. Inak trestné stíhanie zastaví.“.

4. § 2 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Ak boli rozhodnutia vydané v pôvodnom konaní, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na ne obsahovo nadväzujúce zrušené v plnom rozsahu, môže sťažnosť podať len prokurátor.“.

5. § 3 ods. 1 znie:

„(1) Proti rozhodnutiu podľa § 2 ods. 2 môže prokurátor v lehote 60 dní odo dňa jeho oznámenia podať námietky, najmä ak:

a) skutok, ktorý je predmetom rozhodnutia, sa mal posúdiť podľa iného ustanovenia, na ktoré sa rehabilitácia zo zákona nevzťahuje;

b) skutok smeroval k presadeniu fašistických alebo obdobných cieľov alebo bol spáchaný v úmysle zakryť alebo uľahčiť iný všeobecne trestný čin alebo vyhnúť sa zodpovednosti za taký čin;

c) skutok mal za následok smrť, ťažkú ujmu na zdraví alebo škodu veľkého rozsahu alebo;

d) k postihu skutku je alebo bola Česká a Slovenská Federatívna Republika viazaná medzinárodnou zmluvou.

Námietky môže prokurátor vzniesť aj v sťažnosti podľa § 2 ods. 3.“.

6. V § 4 písm. c) znie:

„c) podľa prvej hlavy a druhej hlavy prvého oddielu osobitnej časti zákona č. 86/1950 Zb. v znení zákonov ho meniacich a doplňujúcich, ďalej pre trestný čin nenastúpenia služby v brannej moci podľa § 265 a 266, vyhýbania sa služobnej povinnosti podľa § 270, pre trestný čin zbehnutia podľa § 273 ods. 3 a pre trestný čin spolčenia sa na zbehnutie podľa § 275 ods. 2 písm. b) uvedeného zákona,“.

7. § 4 sa dopĺňa písmenom f), ktoré znie:

„f) podľa druhého oddielu zákona č. 19/1855 r. z.“.

8. V § 5 ods. 1 sa za slovo „druha“ vkladajú slová „alebo na návrh osoby, ktorej práva alebo právom chránené záujmy boli rozhodnutím dotknuté.“.

9. § 10 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Odsúdený musí mať obhajcu aj vtedy, ak nie je známy jeho pobyt. Obhajca má rovnaké práva ako odsúdený. V takom prípade stačí doručiť písomnosti obhajcovi.“.

10. V § 15 ods. 1 sa na záver pripája táto veta:

„Pri hlavnom pojednávaní sa ustanovenie § 11 použije obdobne.“.

11. V § 19 ods. 1 sa za slová „v osobitnom predpise“ dopĺňa odkaz „1)“, ktorý znie:

„1) Vyhláška Ministerstva spravodlivosti ČSR č. 66/1980 Zb., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov trestného konania. Vyhláška Ministerstva spravodlivosti SSR č. 70/1980 Zb., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov trestného konania.“.

12. V § 22 sa za slová „zistil ako dôvodný“ vkladajú slová „alebo ktorý sa zúčastňuje na rehabilitácii zo zákona“.

13. V § 23 ods. 1 písm. c) znie:

„c) náhradu trov trestného konania vo výške 200 Kčs, výkonu väzby vo výške 600 Kčs za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody vo výške 150 Kčs za každý mesiac výkonu trestu, pokiaľ poškodený nepožiada, aby mu bola namiesto týchto náhrad poskytnutá náhrada skutočne zaplatených trov,“.

14. § 23 ods. 3 znie:

„(3) Odškodnenie v plnom rozsahu sa poskytuje len vtedy, ak bolo odsudzujúce súdne rozhodnutie úplne zrušené podľa druhého alebo piateho oddielu alebo také rozhodnutie bolo

úplne zrušené podľa tretieho oddielu a poškodený bol oslobodený spod obžaloby. Ak dôjde len k čiastočnej zmene odsudzujúceho súdneho rozhodnutia, poskytne sa odškodnenie len so zreteľom na rozdiel medzi trestami vykonanými na základe pôvodného rozsudku a ustanovenými primeranými trestami alebo novouloženými trestami.“.

15. § 24 ods. 1 znie:

„(1) Pri uplatňovaní nárokov podľa § 23, 26 a 27 sa postupuje podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.“.

16. § 25 ods. 7 znie:

„(7) Poškodený môže žiadať, aby sa mu namiesto nárokov vyplývajúcich z ustanovení predchádzajúcich odsekov poskytli mesačné príplatky k dôchodku v sume:

a) 20 Kčs za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody, v ktorom poškodený vykonával práce za mimoriadne ťažkých pracovných podmienok, ktoré by odôvodňovali ich posudzovanie ako zamestnanie I. alebo II. pracovnej kategórie,

b) 15 Kčs za každý mesiac väzby a výkonu trestu odňatia slobody v ostatných prípadoch.

Príplatok k dôchodku sa poskytuje od 1. 7. 1990, ak bol poškodený k tomuto dňu požívateľom dôchodku. Ak sa stane poškodený požívateľom dôchodku po tomto dni, poskytuje sa príplatok k dôchodku od priznania dôchodku. Príplatok k dôchodku sa vypláca len do výšky, ktorá spolu s dôchodkom neprevyšuje najvyššiu výmeru starobného dôchodku ustanovenú osobitným predpisom.[2])“

17. § 25 sa dopĺňa odsekmi 8 a 9, ktoré znejú:

„(8) Ustanovenia odsekov 1, 2, 3, 6 a 7 sa použijú obdobne pre úpravu výšky dôchodkov, z ktorej sa vymerali vdovský a sirotský dôchodok, a pre poskytovanie príplatkov k týmto dôchodkom. Výška príplatku k vdovskému dôchodku je 60 %, k sirotskému dôchodku, ak ide o obojstranne osirelé dieťa 50 % a ak ide o jednostranne osirelé dieťa 30 % zo súm ustanovených v odseku 7.

(9) Výška dôchodku podľa odseku 8 sa upraví s účinnosťou od 1. 7. 1990 tým pozostalým, ktorí k tomuto dňu boli požívateľmi vdovského alebo sirotského dôchodku. Ak sa stane pozostalý požívateľom vdovského alebo sirotského dôchodku po tomto dni, upraví sa výška dôchodku až od jeho priznania. Obdobne sa postupuje aj pri poskytovaní príplatkov k dôchodku podľa odseku 8.“.

18. § 26 znie:

„§ 26

Právo žiadať odškodnenie prechádza na dedičov poškodeného, pokiaľ sú nimi deti, manžel, rodičia, a ak ich niet, súrodenci, s výnimkou nárokov, ktoré podľa Občianskeho zákonníka zanikajú smrťou poškodeného.“.

19. § 27 znie:

„§ 27

Ak došlo k rehabilitácii poškodeného, na ktorom sa vykonal trest smrti alebo ktorý zomrel vo väzbe, výkone trestu odňatia slobody alebo pri inom nezákonnom zbavení osobnej slobody v súvislosti s činmi uvedenými v § 1, patrí oprávneným osobám popri nárokoch, ktoré na ne prešli podľa § 26, jednorazové odškodnenie vo výške 100 000 Kčs. Nárok na výplatu tejto sumy má osoba, ktorej zomretý poskytoval alebo bol povinný

poskytovať výživu. Ak vznikne tento nárok viacerým osobám, rozdelí sa uvedená suma medzi ne rovnakým dielom.“.

20. V § 30 ods. 2 sa na záver ustanovenia pripája text tohto znenia: „Tomuto postupu nebráni skutočnosť, že Najvyšší súd vec rozhodol na sťažnosť pre porušenie zákona.“.

21. § 30 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Pre odškodnenie sa použije obdobne ustanovenie šiesteho oddielu tohto zákona.“.

22. V § 33 ods. 2 sa za slová „zbavených osobnej slobody“ vkladajú slová „alebo majetku“.

23. § 34 znie:

„§ 34

Ustanovenia šiesteho oddielu tohto zákona sa primerane použijú aj v prípadoch, keď vo veciach, na ktoré sa vzťahuje druhý, tretí a piaty oddiel tohto zákona, bol rozsudok úplne alebo čiastočne zrušený do dňa účinnosti tohto zákona na základe mimoriadneho opravného prostriedku podaného podľa Trestného poriadku alebo podľa zákona č. 82/1968 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení zákona č. 70/1970 Zb. Nárok na odškodnenie treba uplatniť do 1. marca 1993, inak zaniká.“.

Čl. II

(1) Plnenia podľa § 27 zákona č. 119/1990 Zb., ktoré už boli vyplatené, sa započítajú na jednorazovú náhradu podľa tohto ustanovenia, v znení čl. I bodu 19 tohto zákona.

(2) Odškodnenia vyplatené z rovnakých dôvodov podľa iných predpisov sa započítajú na odškodnenia vyplatené podľa zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení tohto zákona.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. marcom 1991.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

2) § 24 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.